

Suomen Pystykorvajärjestö -
Finska Spetsklubben ry

Siilitie 4 b7
90150 OULU

LAUSUNTO

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@mmm.fi

Lausuntopyyntö 21.12.2017 (Dnro 2070/01.01/2017)

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI ELÄINTEN HYVINVOINNISTA JA LAEIKSI ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Lakiehdotuksen pykälät ja perustelut

1 § Lain tarkoitus

Suomen Pystykorvajärjestö pitää lain tarkoitusta hyvänä. Eläinten hyvinvointi on tärkeä huomioida niiden pidossa ja käytössä. Metsästyskoiria edustavana järjestönä pidämme kuitenkin tärkeänä, että laki ei tule estämään eläinten nykyisin hyväksyttyä käyttöä, kuten lain perusteluissa on mainittu.

11 § Vastuu eläinten hyvinvoinnista

Järjestömme kannattaa mainittua kuudentoista vuoden ikärajaa yksin eläinten hyvinvoinnista vastaamisessa. Lisäksi lakiesityksessä esitetään, että lapsen vanhemmilla tai muilla huoltajilla taikka muilla henkilöillä, joilla on valvonnassaan viittätoista vuotta nuorempi lapsi, olisi velvollisuus huolehtia siitä, ettei lapsi kohtelee eläimiä eläinten hyvinvointimääräysten vastaisesti. Siitä huolimatta, että viittätoista vuotta vanhempi on rikosoikeudellisesti vastuussa teoistaan, liitto esittää kuitenkin ikärajojen muuttamista siten, että vanhemmilla tai muilla huoltajilla on velvollisuus huolehtia, ettei alle *kuuttatoista* vuotta nuorempi lapsi kohtelee eläimiä hyvinvointimääräysten vastaisesti. Tällöin ikärajat vastuunkannosta ja vanhempien tai muiden huoltajien valvontavelvollisuudesta olisivat samat.

3 § Kielletty kohtelu

Pykälän toisessa momentissa kielletään eläimen liiallinen rasittaminen ja kurissa pitäminen, sekä kielletään myös eläimen pakottaminen yrittämään sen luonnollisten kykyjen tai voimien ylittämistä. Pystykorvajärjestö kokee ongelmalliseksi termien tulkinnanvaraisuuden.

Pykälään 13 tulee lisätä maininta, ettei harrastekoiratoiminnassa koiran *tavallista rodunomaista* käyttöä katsota eläimen liialliseksi rasittamiseksi tai ettei normaali koulutus vaikeusastetta asteittain nostamalla olisi luonnollisten kykyjen tai voimien

ylittämistä. Perusteluna järjestö toteaa, että koirarodut ovat pitkällisen jalostuksen myötä sopeutuneet niiden käyttötarkoituksen mukaiseen toimintaan ja näin ollen eivät yllirasitu henkisesti tai fyysisesti tavanomaisessa käytössä. Lisäksi kaikessa koulutuksessa ja oppimisessa vaikeustason asteittainen nosto on tärkeää, jotta oppimista ja taitojen karttumista tapahtuisi. Näissäkin tilanteissa koira tulisi silti pyrkiä suojelemaan tilanteilta, joissa sen vahingoittuminen on ennalta arvattavaa.

Toisen momentin perusteluissa mainitaan, ettei merkitystä ole sillä, tekeekö eläin suorituksen ilman ohjaajan myötävaikutusta, ja että näin ollen myös esimerkiksi metsästystilanteessa ilman ohjaajan suoraa vaikutusta toimivaa koira tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä suojelemaan liialta rasitukselta. Toteamme, että erityisesti etsintä- ja metsästystilanteissa ilman ohjaajan myötävaikutusta koira pystyy säätelemään itse rasitustaan, ja perusteluissa tulisikin mainita, ettei koiran normaali väsyminen rodunomaisessa toiminnassa ole liiallista rasittumista. Esitämme, että ”liialta rasitukselta” korvataan sanalla ”vahingoittumiselta”. Myös todellinen liiallinen rasittuminen sisältyy vahingoittumisen termiin, joten vahingoittuminen on sanana kuvaavampi.

Pidämme pykälän kolmannen momentin mukaista eläinten tarpeettoman vahingoittamisen kieltämistä kannatettavana.

15 § Eläimille tehtävät toimenpiteet

Kannatamme esitystä, mutta esitämme ensimmäisen momentin estämättä sallittujen toimenpiteiden listaan koiran kannuskynsien poistamista, mikäli koira toimii metsästyskoirana tai muissa vastaavissa aktiivitehtävissä.

Kannuskynnet voivat luoda merkittävän riskin koiran hyvinvoinnille, koska kannukset repeävät usein koiran liikkeessä maastossa tai toimiessa muissa tehtävissä. Näin ollen kannuskynsien poistaminen pieneltä pennulta olisi merkittävästi pienempi haitta koiran hyvinvoinnille verrattuna aikuisiällä repeäviin kannuksiin ja siitä aiheutuvaan pitkään toipilasaikaan. Myös Eviran tulkinnan mukaan kannuskynsien poisto on tässä tilanteessa perusteltu ennaltaehkäisevä toimenpide.

21 § Hoidon yleiset vaatimukset

Järjestö pitää tärkeänä, että eläimillä on pykälän ensimmäisen momentin mukaisesti mahdollisuus toteuttaa niille ominaisia käyttäytymistarpeita.

Ominaisiin käyttäytymistarpeisiin tulee lisätä myös jalostuksen myötä eläimille tulleet tarpeet, ns. rodunomaiset tarpeet. Mikäli eläin ei pääse toteuttamaan näitä viettejä, sen henkinen hyvinvointi vaarantuu, jolloin toiminta on ristiriidassa lain kolmannentoista pykälän kanssa. Tällainen ominainen käyttäytymistarve on muun muassa metsästyskoiran pääsy metsästämään tavalla, johon se on jalostettu, tai muu siihen verrattava toiminta.

26 § Eläinjalostus

Järjestö pitää pykälän vaatimuksia kokonaisuudessaan kannatettava ja tärkeänä, että ensimmäisen momentin mukaisesti jalostuksella pyritään elinvoimaisten, toimintakykyisten ja terveiden eläinten tuottamiseen.

27 § Löytöeläimet

Järjestö pitää kannatettavana pykälän ensimmäisen momentin vaatimusta löytöeläinten kuljetuksen järjestämisestä löytöeläinten talteenottopaikkoihin maakuntien toimesta. Kannatettava on myös toisen momentin mukainen vaatimus talteenottopaikan pitäjän velvollisuudesta tarkastaa tunnistusmerkinnät ja ilmoittaa talteenotosta eläimen omistajalle. Menettelyllä on varmasti myönteinen vaikutus kadonneiden eläinten palautuksen nopeutumiselle ja näin ollen se edistää eläinten hyvinvointia vieraassa paikassa oleskeluajan lyhentyessä.

Suomen Pystykorvajärjestö katsoo, että kaikki koirat olisi rekisteröitävä ja tunnistusmerkittävä. Toimenpiteet edistäisivät eläinten palautumista ja niillä olisi myös laajempi merkitys hyvinvoinnin kannalta.

41 § Eläinten luovutuksen yhteydessä annettavat tiedot

Järjestömme kannattaa pykälän asettamia vaatimuksia kokonaisuudessaan. Eläimen hyvinvoinnin kannalta oleelliset tiedot ovat tärkeitä eläimen oikean hoidon kannalta. Lisäksi pystytään välttämään sellaisia toimenpiteitä ja käyttöä, jotka vaarantaisivat eläimen hyvinvoinnin sen hetkisessä tilassa. Tiedonantovelvollisuus edistää myös vaatimusta eläimen pitäjän riittävästä osaamisesta ko. eläimen hoitoon.

43 § Yleiset periaatteet eläinkilpailuissa ja näyttelyissä

Pykälän ensimmäisen momentin perusteella eläinkilpailu tai näyttely ei saa tarpeettomasti vaarantaa eläimen hyvinvointia.

Ensimmäisen momentin perusteluissa mainitaan, että hyvinvointi vaarantuisi tarpeettomasti ainakin silloin, kun eläintä vahingoitettaisiin tarkoituksellisesti. Järjestö esittää lisättäväksi 43§ ensimmäiseen momenttiin, että metsästys ei ole eläinten tarpeetonta vahingoittamista. Perusteluna, että metsästyskoirakokeet ovat metsästyslain tarkoittamia ja Kennelliiton yhdessä rotujärjestöjen kanssa laatimien järjestämisohjeiden mukaisesti tarkasti säänneltyjä kilpaikutapahtumia.

Ensimmäisen momentin perustelujen mukaan tarpeetonta vaaraa arvioitaessa olisi pohdittava eläinten hyvinvoinnille aiheutuvia riskejä. Samoin mainitaan, että säännöksen tarkoituksena ei olisi estää sellaisen eläinkilpailun järjestämistä, johon liittyy tavanomainen ja hyväksyttävä riski eläimen hyvinvoinnille aiheutuvasta haitasta. Momenttiin tulisi lisätä maininta, ettei kilpailuja, joissa koira toteuttaa sen tavallista rodunomaista käyttötarkoitusta, katsota eläimen hyvinvoinnin tarpeettomaksi vaarantamiseksi. Koirarodut ovat pitkällisen jalostuksen myötä sopeutuneet niiden käyttötarkoituksen mukaiseen toimintaan ja näin ollen eivät yllirasitu henkisesti tai fyysisesti tavanomaisessa käytössä. Kennelliiton ja rotujärjestöjen alaisissa metsästyskoirakokeissa valvotaan jo tällä hetkellä koiran hyvinvointia koesuorituksen aikana. Säännöissä mm. vaaditaan keskeyttämään koe, mikäli koiran hyvinvointi vaarantuu.

Momentissa kaksi kielletään eläinten keinotekoinen suorituskyvyn parantaminen. Järjestö kannattaa kieltoa. Monissa kilpailuissa kerätään tietoa eläinten jalostusta varten, jolloin saatavan tiedon tulee olla todenmukaista. Lisäksi keinotekoinen suorituskyvyn parantamisen myötä eläin saattaa ylittää suorituksen aikana sen luonnolliset henkiset ja fyysiset rajat.

44 § Eläinkilpailun ja näyttelyn järjestäjän pätevyys

Pykälän ensimmäisessä momentissa kilpailun järjestäjällä on oltava riittävät tiedot ja taidot eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi ja kilpailun tai näyttelyiden järjestämiseksi.

Pykälää tulisi täydentää siten, että valtakunnallisen järjestön tai lajiliiton kouluttamat henkilöt olisivat päteviä näihin tehtäviin. Esimerkiksi Suomen kennelliiton pätevöimät koetoimitsijat ja ylituomarit saavat koulutuksessaan kattavat tiedot niin eläinten hyvinvoinnin turvaamisesta kuin koetapahtuman järjestämisestäkin.

45 § Eläinkilpailun ja näyttelyn järjestäminen

Pykälän ensimmäisessä momentissa mainitaan, että jos kilpailu toimenpiteistä huolimatta vaarantaa tarpeettomasti eläimen hyvinvointia, ei kilpailua saisi järjestää.

Pykälän 43 perusteluissa mainitaan, että säännöksen tarkoituksena ei olisi estää sellaisen eläinkilpailun järjestämistä, johon liittyy tavanomainen ja hyväksyttävä riski eläimen hyvinvoinnille aiheutuvasta haitasta. Järjestö esittää, että 43 pykälään lisättäisiin kohta: *”Kielto ei koske metsästystilanteita simukoivia metssätyskoirakokeita.* Perusteluina järjestö esittää, että metsästyskoirien käyttöominaisuuksia arvioidaan usein metsästyksen yhteydessä. Lain perusteluissa tulisikin määritellä, että rodunomaiset metsästyskoirakokeet eivät vaaranna tarpeettomasti eläinten hyvinvointia ja näin ollen niitä saisi järjestää. Metsästyskoiratoiminta on metsästyslain alaista toimintaa. Lisäksi kokeiden säännöstössä määritellään keskeyttämisperuste, mikäli koiran hyvinvoinnin katsotaan vaarantuvan. Myös kokeiden järjestäjät ja valvova ylituomari ovat Kennelliiton pätevöimiä henkilöitä, joilla on tarvittavat tietotaidot kilpailun valvomiseen. Kilpailu on myös mahdollisuus perua tai siirtää, mikäli esim. sääolosuhteet osoittautuvat koiraa vahingoittavaksi. Näillä perusteilla metsästyskoirakokeisiin voitaisiin katsoa liittyvän ainoastaan tavanomainen ja hyväksyttävä riski eläimen hyvinvoinnille aiheutuvasta haitasta ja pykälän 45 hengen toteutuvan jo tällä hetkellä kokeiden sääntöjen perusteella.

46 § Ilmoituksenvarainen eläinkilpailun järjestäminen ja 47 § Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestämistä koskevan ilmoituksen sisältö.

Järjestö katsoo, että lähtökohtaisesti metsästyskoirakokeisiin ei liity pykälän tarkoittamaa riskiä, eivätkä ne siten ole ilmoituksenvaraisia, ja näin ollen niitä ei koskisi pykälän 46 kolmannen momentin vaatimus kilpailueläinlääkärin asettamisesta. Silti kaikki metsästyskoirakokeet ilmoitetaan Kennelliiton tapahtumakalenteriin, josta löytyvät kaikki 47 pykälässä tarvittavat tiedot. Näin ollen tarvittavat tiedot ovat saatavilla koostettuna ja liiton näkemyksen mukaan tämän tulisi olla riittävä kaikissa Kennelliiton alaisissa koirakokeissa ja -kilpailuissa.

49 § Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailujen järjestäjän kirjaamisvelvollisuus

Pykälän ensimmäisen momentin perusteella ilmoituksenvaraisen kilpailun järjestäjän olisi pidettävä kirjaa eläinten hyvinvointiin vaikuttavista tapahtumista ja olosuhteista

kilpailuissa. Järjestö katsoo, ettei kennelliiton alaiset koirakokeet ja -kilpailut lähtökohtaisesti olisi ilmoitusvelvollisia.

63 § Eläinten lopetus

Järjestömme pitää erittäin tärkeänä, että lopettamisen ja metsästyksen välille tehdään selvä ero, kuten ensimmäisessä momentissa todetaan.

Lain perusteluissa metsästyksen ja viihdetappamisen välistä eroa tulisi silti korostaa myös kilpailujen osalta. Erityisesti luonnonsuojelullisten hyötyjen tavoittelemiseksi voidaan järjestää metsästyskilpailuja tai antaa palkintoja, joiden tarkoituksena on motivoida kontrolloimaan esimerkiksi haitallisia lajeja. Tämä toiminta ei ole lain tarkoittamaa kiellettyä viihteellistä tappamista. Lisäksi tämä on metsästystä, johon lain 63 pykälää ei muutenkaan sovelleta.

Toisessa momentissa rajataan metsästyksellisin keinoin lopettamista. Porojen ohella poikkeukseksi tulisi lisätä riistatarhoissa tapahtuva metsästyksellisin keinoin lopettaminen. Tarhattu riista ei ole useinkaan kovin kesyä ja käsittelyyn tottunutta, ja usein tarhatun riistan kesyyntymistä pyritään myös kaikin keinoin välttämään. Tämän vuoksi yksittäisen poistettavan eläimen saaminen kiinni tarhasta aiheuttaa tarhassa oleville eläimille turhaa stressiä. Siksi tarhattu riistaeläin tulee voida lopettaa myös metsästyksellisin keinoin.

Riistatarhoille olisi yleisen eurooppalaisen tavan mukaan kannattavaa sallia pyytää eläimiä metsästyksellisin keinoin myös tarhasta.

81 § Asiantuntijan ja avustajan käyttäminen

Järjestö kannattaa asiantuntija-avustajan käyttämistä valvontaviranomaisen apuna. Monessa tilanteessa viranomaisella ei ole välttämättä riittävää asiantuntemusta eläinten hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä, jolloin asiantuntija-avun käyttäminen on perusteltua.

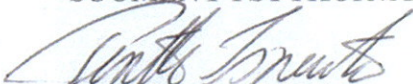
Järjestö esittää toiseen momenttiin lisättäväksi, että asiantuntija-avun käyttämisessä tulee huomioida tarpeen vaatiessa kaikki asiaan liittyvä asiantuntijasidosryhmät.

87 § Eräiden viranomaisten ja muiden tahojen ilmoitusvelvollisuus

Järjestö kannattaa pykälän mukaisesti avun tarpeessa olevasta eläimestä ilmoittamista valvontaviranomaisille. Pykälän perusteluissa mainitun mukaisesti järjestö on sitä mieltä, ettei apua tarvitsevan eläimen avun saanti voi olla riippuvainen salassapitosääntöjen vuoksi.

Oulussa 22.2.2018

SUOMEN PYSTYKORVAJÄRJESTÖ- FINSKA SPETSKLUBBEN RY.

Pentti Isoviita
puheenjohtaja

Arto Sikiö
sihteeri

SUOMEN PYSTYKORVAJÄRJESTÖ
FINSKA SPETSKLUBBEN r.y.